

Баланың аты-жөні: Кайыргалиева Перизат Медетовна

Туған күні, айы, жылы: 17.07.2017

Жанысы: қыз

Ұлты: қазақ

Тобы: «Жұлдыз» ересек тобы

Ата-анасы туралы мәлемет:

Әкесі: Бимашев Медет Кайргалиевич

Жұмыс орны: ИП «Құс шаруашылығы»

Анасы: Бимашева Гулбакыт Берикбаевна

Жұмыс орны: «Нұр» - санаторий б/б-тәрбиеші

Ата-анасының байланыс телефоны: 8-705-242-1693

Қазақстан Республикасы
«Ақтөбе облысының білім
басқармасы» ЖМ-нің
«Облыстық психологиялық-
медициналық психикалық
консультация» ЖММ

Республика Казакстан
город Актөбе
улица Т.Рыскулова, 200/Б
Телефон: 55-04-22
Регистратура : 55-02-84

Шығыс № 2021
« 13 » « 05 » 2021 г.

Заключение психолого-медико-педагогической консультации

ФИО: Жайралиев Перизат Халим

ИИН: 750717601821

в том, что был (а) консультирован (а) в Обл ПМПК

дата обследования 13.05.2021 г.

1. Заключение Ф-83. ОНР II уровня.

2. Рекомендации по обучению и воспитанию, психолого-педагогической поддержке 1. Коррекционные мероприятия в каникулы 2021 - 2022 уч. год. Взаимодействие с логопедом, дефектологом.

Заведующий/руководитель ПМПК

Биарстанова Р.К.

Должность и подпись специалиста

дефектолог
психолог

психолог
сурдопереводчик
логотерапевт

Ата-аналарға арналған сауалнама

Балаңыздың аты – жөні: Қайырғалиева Керемет.

1. Балаңыздың көңіл - күйі - қандай?

А) Көңілді Ә) Мазасыз Б) көңіл - күйі төмен

2. Балаңыз қалай ұйықтайды?

А) тез ұйықтайды Ә) жай Б) тыныш Г) тынымсыз

3. Балаңыз ұйықтату үшін не істейсіз? Әрекетіңіз

Талаптар мен мұқабасын қалай.

4. Балаңыздың ұйқысы қанша уақыт?

А) 2 сағат Ә) 1 сағаттан кем емес

5. Балаңыздың тәбеті қандай?

А) жақсы Ә) тамақты таңдап жейді Б) тамаққа тәбеті төмен

6. Балаңыздың қандайда бір теріс әрекеті бар ма?

А) емізік сорады, саусаған сорады т.б. _____

Б) ондай теріс әрекеті жоқ.

7. Балаңыз дәретханаға өз барады ма?

А) өздігінен отырады Ә) отырғысы келмей жылайды

8. Үйдегі жаңа заттарға немесе ойыншықтарға балаңыз назар аудара ма?

А) ия Ә) жоқ Б) кейде

9. Балаңыз қалай ойнайды?

А) өзі ойнайды Ә) жалғыз өзі ойнамайды.

10. Үлкендермен қарым - қатынасы?

А) тез түседі Ә) таңдап Б) қиын

11. Балалармен қарым - қатынасы?

А) тез түседі Ә) таңдап Б) қиын

12. Балаңыз сіздерден бөлектеніп көрді ме?

А) ия Ә) жоқ Б) бөлектенгенде жеңіл көтереді Г) қиын

13. Қандай маманнан кеңес алғыңыз келеді?

а) психолог б) логопед

Жауабыңызға рахмет

Баланың педагогикалық - жеке даму картасы

1. Баланың аты-жөні: Кайргалиева Перизат Медетовна
2. Туған күні, айы, жылы: 17.07. 2017
3. Мекен жайы: 1059 а аулы, Алтынсарын, 2
4. Телефоны: 8705 242 1693

Денсаулық жағдайы

Физиологиялық жетіспеушілік және патологиялық ауытқы бар ма? -

Диспансерлік есепте тұр ма? Есепте қандай аурумен? -

Көзінің көруі жақсы

Таным процестерінің дамуы

Зейіні орташа деңгейде

Қабылдау орташа деңгейде

Ойлау орташа деңгейде

Есте сақтау орташа деңгейде

Қиял орташа деңгейде

Сөздік қоры Орташа деңгейде, өз бетімен қысқаша
әңгіме құрастыра алады.

Отбасы туралы қысқаша мінездеме (бала тәрбиесімен көбіне кім айналысады)

әкесі Билалов Тұлдахит Ферихбаевна

Баланың сүйікті ойыны Таза ойын,

Қарым-қатынасы

Қарым-қатынасы: ашық, тұйық

Адамдармен қатынаста қандай қасиет көрінеді?

а) ізгілікті, қайырымды, зейін қою, сыйлау, көмек беру

б) дөрекі, өзімшіл, тәртіпсіз, өтірікші

Өзіне қатынасты топтағы рөлі

Өзіне өзі бағалау деңгейіне өте жоғары, орташа, төмен

Топтағы балалармен ренжіседі ме?

Сирек, жиі. Себебі? -

Топ тәрбиешілері: Жаманкулова Ж.Т., Сұлтанова Н.М.

Педагог-психолог: Урагулов - Сидиқасов Ж.М.

Логопед: Омаров К.Ж.

«Нұрлы болашақ» балабақшасының
«Жұлдыз» ересек тобының тәрбиеленушісі
Каирғалиева Перизат Ханымға

Педагогикалық - психологиялық мінездеме

Перизат 2017 жылы 17 шілдеде дүниеге келген. Балабақшада Перизат логопед пен психологтың психологиялық-педагогикалық қолдауын алады. ПМПК қорытындысы: F83, ОНР II уровня Толық отбасында тәрбиеленуде. Сөйлеу тілі қазақша. Есту, көру қабілеті жақсы. Сөйлеу моторикасының дамуы орташа. Руденко Л.Г., Павлованың Н.Н. «Балабақшадағы жедел диагностикасы» арқылы психологиялық процесінің дамуы анықталды.

Қабылдауы: орташа деңгейде

Ойлау қабілеті: орташа деңгейде

Есте сақтау қабілеті: орташа деңгейде

Зейінділігі: орташа деңгейде

Сөйлеудің дамуы: Орташа деңгейде. Өз бетімен сурет бойынша әңгіме құрастыра алады.

Сөйлеудің дыбыстық жағы: С- III, Р-ІІ, дыбыстарды айта алады.

Перизат білім деңгейі, әлеуметтік және эмоционалды дағдылар дамуы орташа деңгейде. Ойын тапсырмаларды құзғуғышылықпен орындайды.

Психологиялық процестерінің дамуында ілгерілік бар, психолог жұмысы жалғасуда. Жалпы сөйлеудің дыбыстық дамуы бойынша жұмыс жүргізілуде.

Балабақша психологі: Уразгулова-Садуакасова Ж.М.
Балабақша логопеді: Омарова К.Ж.

БЕКІТІМНІ:
МККК «Нұрлы жол»
балабақшасының директоры:
Ж.С.Ержанова
«__» қыркүйек 2021ж.

«Жұлдыз» ересек тобының тәрбиеленушісі
Қайырғалиева Перизат Ханымға
2021-2022 оқу жылына
арналған жеке оқу бағдарламасы

Топ тәрбиешілері: Жаманкулова Ж.Т.
Ержанова Н.М.

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Үлгілік оқу бағдарламасының талаптары	Оқу кезеңіндегі мақсаттар – күтілетін нәтижелер
Қыркүйек		
Дене шынықтыру	Қолына жалауша ұстап жүруге, тар жол бойымен жүруге, көрсету немесе еліктеу бойынша аяқтың ұшымен жүруге үйрету.	Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен жүреді.
Сөйлеуді дамыту	Сурет бойынша кейіпкерлердің қарапайым кимыл әрекеттерін тануға атауға үйрету.	Сурет бойынша кейіпкерлердің қарапайым кимыл әрекеттерін таниды.
Көркем әдебиет	Әңгімелерді, тапқакттарды мұқият тыңдай білуге үйрету.	Әңгімелерді, тапқакттарды мұқият тыңдай біледі.
Қазақ тілі	Ересектермен, балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдысын қалыптастыру.	Ересектермен құрдастарымен еркін қарым-қатынас жасау дағдысын меңгерді.
Математика негіздері	1-2 сандары туралы түсінікті бекіту. Екі көлеміндегі көптікті әрекеттің санымен салыстыру	1-2 сандары туралы түсінігі бар. Екі көлеміндегі көптікті әрекеттің санымен салыстыруды үйренді.
Құрастыру	Құрылыстарды және олардың суреттердегі бейнелерімен сәйкестендіруге үйрету.	Құрылыстарды және олардың суреттердегі бейнелерімен сәйкестендіреді.
Сурет салу	Көлем, түс, нысан бойынша түсінік қалыптастыру.	Көлем, түс, нысан бойынша түсінді.
Мүсіндеу	Баланы ересек адамның жасаған бұйымымен ойнату. Мүсіндер алдында зерделеу.	Бұйымды ұстап зерделеп көрді.
Жапсыру	Заттардың пішіні, мөлшері туралы түсінік беру. Заттарды қолына ұстатып, зерделету.	Заттардың пішіні, мөлшері туралы түсінді.
Музыка	Музыканы тыңдату. Байыпты, көңілді музыканы мұқият тыңдауға үйрету.	Байыпты, көңілді музыканы мұқият тыңдады.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.	Шамасы жететін еңбек әрекетін орындау: жеке тапсырмаларды орындауға үйрету.	Ересектің көрсетуімен қарапайым еңбек тапсырмаларын (алып кел, жина, орнына қой) орындайды.
Қол еңбегі.	Қағаздың түрлері туралы түсінік қалыптастыру	Қағаздың түрлері туралы түсінік қалыптасты.
Қазан		
Дене шынықтыру	Көрсету немесе еліктеу бойынша аяқтың ұшымен жүруге, шеңбер бойымен жүруге үйрету.	Көрсету немесе еліктеу бойынша аяқтың ұшымен және шеңбер бойымен жүреді.
Сөйлеуді дамыту	Көрсеткен суреттер бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету.	Көрсеткен суреттер бойынша сұрақтарға жауап береді.
Көркем әдебиет	Шығарма мазмұны бойынша қойылған жәй сұрақтарға жауап беруге «Бұл кім(не)» сұрағын қойюға дағдыландыру.	Шығарма мазмұнына қатысты қарапайым сұрақтарға сөйлеу мүмкіндігіне қарай жауап береді.
Қазақ тілі	Баланың ауызша сөйлеуін дамыту. Айналасындағы қоршаған ортасы туралы түсінік қалыптастыру.	Бір немесе екі сөздерді қайталайды.
Математика негіздері	«Көп», «аз» ұғымдарын түсіндіру. 1-2 саны туралы түсінігін бекіту.	Үздіксіз көптіктерді саны бойынша «Көп», «аз» ұғымдарын салыстырады. 1-2

		саны туралы түсінігі бар.
Құрастыру	Заттардың көлемі: үлкен туралы білімдерін қалыптастыру.	Затты оның бейнесімен, сұлбасымен салыстырады.
Сурет салу	Пішіні, түсі бойынша салыстыру және жіктеу.	Пішіні, түсі бойынша салыстырады.
Мүсіндеу	Сопакша, домалақ пішінді заттарды зерделеу. (Заттарды көрсету арқылы)	Сопакша, домалақ пішінді заттарды біледі
Жапсыру	Қағаздың мүмкіндіктерін пайдалану. Жырту, умаждау тәсілін меңгерту.	Жырту, умаждау тәсілін меңгерді.
Музыка	Ән айту. Ересек адамға қосылып әндетуге үйрету.	Ересекке еліктей отырып әндетеді.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.	Өзіне-өзі қызмет етуге үйрету: (сыдырмалы, «жабысқақ» түймелікті салу және шешу)	Ересектің жартылай көмегімен сыдырмалы, «жабысқақ» түймелікті салады және шешеді.
Қол еңбегі	Қалдық материалдар (сіріңке қораптары, пластик шөлмектер) туралы түсініктерді балада қалыптастыру.	Қалдық материалдар (сіріңке қораптары, пластик шөлмектер) туралы түсініктері балада қалыптасады.
Қараша		
Дене шынықтыру	Берілген сигнал бойынша тоқтап, қайтадан жүгіруді үйрету.	Берілген сигнал бойынша тоқтап, қайтадан жүгіреді.
Сөйлеуді дамыту	Ересек адамның бақылауымен заттардың кеңістікте орналасуын анықтаумен байланысты сөздерді пайдалану икемдігін дамыту.	Ересек адамның бақылауында заттардың кеңістіктегі орналасуымен байланысты сөздерді естуде жіктейді.
Көркем әдебиет	Көрнекілікке сүйене отырып, сипаттау жұмбақтарын шешуге үйрету. Интонацияны қабылдауға үйрету.	Жұмбақтарды шешеді, интонацияларды қабылдайды
Қазақ тілі	Заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға мүмкіндік беру.	Заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды қабылдайды.
Математика негіздері	Қандай заттардың артық, кем екенін анықтап, сандары бойынша тең емес екі топты салыстыру.	Көлемі пішіні шар, (шар, кірпіш, үшбұрышты призма) ажыратады
Құрастыру	Конструктор бөліктерін зерделеу. Екі қолымен сыйпай ұстау, нобайы боймен қолымен жүргізу арқылы қабылдату.	Құрлыстарды салуға және олармен бірге ойнауға деген қызығушылығы ояны
Сурет салу	Түс бойынша салыстыру және жіктеу, түстерді көңіл күйді беру құралы ретінде пайдалану, қағаз бетіне бағдарлау.	Заттардың негізгі қасиеттері туралы түсінігі бар. Қағаз бетіне бағдарлай алады.
Мүсіндеу	Кеңістікті бағдарлау; жоғарыда, төменде. Негізгі түстер туралы білімді қалыптастыру.	Жоғары, төмен ұғымдарын біледі. Түстерді ажыратады.
Жапсыру	Баланы қағазды текстурасы бойынша ажыратуға үйрету (жылтыр, тегіс)	қағазды текстурасы бойынша ажыратады.
Музыка	Музыканың сүйемелдеуімен би қимылдарын орындауды үйрету.	Би қимылдарын орындайды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек	Ересектердің (тәрбиешінің көмекшісі, аула тазалаушы) еңбегіне құрметпен қарауға үйрету.	Ауланы жинау үшін қажетті құралдарды көрсетеді.
Қол еңбегі.	Ересектің әртүрлі материалдармен жұмыс жасау кездегі еңбегін бақылауға үйрету.	Ересектің әртүрлі материалдармен жұмыс жасауын бақылайды.

Желтоқсан		
Дене шынықтыру	Бір орында тұрып секіруге, тәрбиешінің қолынан ұстап орындықтан тізесін бүгіп секіру үйрету.	Бір орында тұрып секіреді.
Сөйлеуді дамыту	Сөйлеуде сын есімдерді пайдалану дағдысына үйрету. (ересек адамның бақылауында)	Сөйлеуде сын есімдерді пайдаланады.
Көркем әдебиет	Шығарма кейіпкерлерінің мінез-құлқы мен әрекеттерін талдау арқылы мейірімділікті танытуға үйрету.	Шығарма мазмұнына эмоциональді түрде әрекет етеді.
Қазақ тілі	Анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту.	Қалыпты сөйлейді.
Математика негіздері	Заттар мен дыбыстарды, заттар мен қимылдарды, дыбыстар мен қимылдарды саны бойынша салыстыру: 1,2	Дыбыстар мен қимылдарды саны бойынша салыстырады.
Құрастыру	Еліктеу бойынша практикалық әрекеттер арқылы заттарды көлемі (кіші, үлкен) бойынша салыстыруға үйрету.	Заттарды көлемі бойынша салыстырады.
Сурет салу	Өртүрлі бағыттағы түзу, толқынды және үзік сызықтардың суретін салуға үйрету.	Түзу, толқынды, үзік сызықтардың суретін салады.
Мүсіндеу	Пішін жасау қимылын-жаю, созу, оқтаумен жұмыс жасау және оны ұсақтап қолдануды үйрету	Пішін жасау қимылын-жаю, созу, оқтаумен жұмыс жасау және оны ұсақтап қолдануды біледі,
Жапсыру	Қағаз бетіне қарапайым заттардың (алма, лимон, жапырақ) дайындамаларын орналастыру және желімдеуді үйрету.	Қағаз бетіне қарапайым заттардың дайындамаларын орналастыру және желімдей алады.
Музыка	Алақан соғу, аяқтарын кезекпен тыпырлату және бір аяқпен нық басуды үйрету.	Ересекпен бірге өлең мәтіні бойынша орындайды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек	Балада асхана бойынша кезекшілік туралы түсінікті қалыптастыру.	Балада асхана кезекшілігі туралы түсінік қалыптасты.
Қол еңбегі	Ересектің еңбек әрекетіне деген қызығушылықты дамыту.	Ересектің еңбек әрекетіне деген қызығушылығы дамыды.
Қаңтар		
Дене шынықтыру	Доптарды екі қолмен төменнен лақтыруға үйрету. Допты шеңберге қарай домалату.	Допты екі қолмен төменнен лақтырады, шеңберге қарай домалатады.
Сөйлеуді дамыту	Суретте бейнеленген кейіпкерлердің бейнеленуі мен қимыл-әрекеттерін түсіну, көрсеткен суреттер бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету (Сөйлеу мүмкіндігіне қарай).	Шығарма мазмұнына қатысты қарапайым сұрақтарға жауап береді.
Көркем әдебиет	Ойыншықтарды қолдана отырып, күрделі емес сюжеттер бойынша сахналау ойынына қатысуға үйрету.	Сахналау ойындарына мүмкіндігінше қатысады.
Қазақ тілі	Тұрмыстық атауларды білдіретін сөздерді мүмкіндігінше атауға үйрету.	Тұрмыстық атауларды білдіретін сөздерді мүмкіндігінше атайды.
Математика негіздері	Заттарды бір-біріне қатарластыра қою тәсілін пайдалана отырып, биіктігі (биік-аласа) бойынша салыстыруға үйрету.	2-3 затты көлемі, биіктігі бойынша салыстырады.
Құрастыру	Ойыншықты жиынастыру, бөліктерін бүтін құрауды және «Ойыншықты сол (оң) қолына ұста», «Сол аяғыңды, оң аяғыңды бас»	Үлгі бойынша құрамалы-жинамалы ойыншықтарды құрастырады.
Сурет салу	Сәндік ойыншықтарды қарау, қазақ	Сәндік ойыншықтарды қарау, қазақ

	оюларын суреттерін көрсетіп, ұғымын қалыптастыру. (мүмкіндігіне қарай)	оюларын суреттерін көріп түсінді.
Мүсіндеу	Созу тәсілін пайдалана отырып, сопақша пішінді заттарды (кияр, караөрік) мүсіндеуді үйрету.	Созу тәсілін пайдалана отыры, сопақша пішінді мүсіндейді.
Жапсыру	Көрсету бойынша қарапайым заттарды қағаз бетіне барлық кеңістігіне орналастыру және жапсыруды үйрету.	Көрсету бойынша қарапайым заттарды қағаз бетіне барлық кеңістігіне орналастыру және жапсырады.
Музыка	Өленді оның мәтініне сәйкес ойын қимылдары қоса отырып орындай білуді, қимылды педагогпен бірге музыкалық фразаға сәйкес өзгерте білуге үйрету.	Музыка жетекшісімен бірлесіп орындайды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.	Практикалық еңбек дағдыларын қалыптастыру: ұжымдық тапсырмаларды орындау дағдысын қалаптастыру.	Ұжымдық тапсырмаларды орындайды-ойыншық сөрелерінің шаңын сүртеді, ересекпен бірге учаскедегі қожыстарды жинайды.
Қол еңбегі.	Табиғи материалдармен таныстыру (бұр, емен жаңғағы, жапырақ)	Табиғи материалдар туралы түсінігі бар.
Ақпан		
Дене шынықтыру	Арқанның астыннан (биіктігі 40см) өрмелеп өту. Тактай бойымен (ені 30см) еңбектеуге үйрету.	Тактай бойымен еңбектейді, арқанның астыннан өрмелеп өтеді.
Сөйлеуді дамыту	Баланы сөйлеу кезінде жеке сан есімдерді (бір, екі, көп) пайдалану және ересек адамның көмегімен оларды зат есіммен байланыстыру икеміне үйрету	Сөйлеу кезінде жеке реттік сан есімдерін пайдаланады.
Көркем әдебиет	Қысқа тақпақтарды жатқа айтуға үйрету. (Сөйлеу мүмкіндіктеріне қарай)	Кішігірім тақпақтарды жатқа біледі.
Қазақ тілі	Балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылығын дамыту.	Балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылық танытады.
Математика негіздері	3 саны көлеміндегі заттарды санау, санай отырып саусақтардың санымен сәйкестендіруге үйрету.	3 саны көлеміндегі заттарды санайды, санай отырып саусақтардың санымен сәйкестендіреді.
Құрастыру	Баланы үлгі бойынша заттарды көлемі, пішіні, түсі бойынша практикалық әрекет арқылы салыстыруға үйрету.	Үлгі бойынша заттарды көлемі, пішіні, түсі бойынша практикалық әрекет арқылы салыстырады.
Сурет салу	Күрделі емес сюжеттік композициялардың суретін салуға үйрету.	Күрделі емес сюжеттік композициялардың суретін салуады.
Мүсіндеу	Үлгі бойынша домалақ пішінді екі бөліктен тұратын заттарды бір-біріне жапсыру жолымен мүсіндеуге үйрету.	домалақ пішінді екі бөліктен тұратын заттарды бір-біріне жапсыру жолымен мүсіндейді.
Жапсыру	Қағаз бетіне 2-3 бөліктен тұратын таныс заттардың (үш қабатты үй, пирамида) дайындамаларын орналастырып, жапсыруға үйрету.	Қағаз бетіне 2-3 бөліктен тұратын дайын пішіндерді жапсырады.
Музыка	Таныс дыбысқа еліктеуді пайдалана отырып ересекпен қосылып әндетуді үйрету.	Таныс әуендерді жануарлардың бейнесімен (аю, қоян, жылқы) байланыстырады.
Шаруашылық-	Еңбек тапсырмасын орындау, бір-біріне	Тәрбиешінің көмегімен қарапайым

тұрмыстық еңбек.	көмектесу дағдысын қалыптастыру.	тапсырманы және әрекетті орындайды.
Қол еңбегі	Құрылымы әртүрлі қағазды көру- жанасу арқылы қабылдауын дамыту.	Құрылымы әртүрлі қағазды көру- жанасу арқылы қабылдайды.
Наурыз		
Дене шынықтыру	Сапқа еркін тұру, жалпы дамытушы жаттығулар (затпен, затсыз) педогогпен орындауға үйрету, қол қимылдары: айналдыру, бұлғау шапалақтау, қол қалпын өзгерте отырып қимылдауға(жоғары, алға, жанына) үйрету.	Жаттығуларды педагогтың әрекетіне еліктей отырып орындайды.
Сөйлеуді дамыту	Топтағы, өмірге, табиғаттағы бақылауларға катысты сұрақтарға жауап беруге үйрету.	Топтағы, өмірге, табиғаттағы бақылауларға катысты сұрақтарға жауап бере алады.
Көркем әдебиет	Үстел үсті театрын қолдана отырып, қысқа ертегілерді әңгімелеуге баулу.	Педагогтың көмегімен үстел үсті театрын қолдана отырып, қысқа ертегілерді әңгімелейді.
Қазақ тілі	Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау үйрету.(Ересектің көмегімен)	Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің атауларын білдіретін сөздерді түсінеді және атайды.
Математика негіздері	Заттарды бірінің үстіне бірін қабаттастыра қою тәсілін пайдалана отырып, биіктігі бойынша салыстыру (биік-аласа)	2-3 затты көлемі бойынша салыстырады.
Құрастыру	Үлгі бойынша қуыршақ үшін тар жол, мәшинеге арналған кең жол салуға үйрету.	Үлгі бойынша қуыршақ үшін тар жол, мәшинеге арналған кең жол салуды үйренді.
Сурет салу	Балада заттардың көлемі туралы, заттардың пішіндері туралы білімдерді қалыптастыру.	заттардың көлемі туралы, заттардың пішіндері туралы білімдерді қалыптасты.
Мүсіндеу	Пішін жасау қимылы- жаю, созу, басу, жапсыру, тегістеу, оны еліктеу бойынша қолдану дағдысын дамыту.	Жаюды, созуды, басу, жапсыру дағдысын меңгерді.
Жапсыру	Көрсету бойынша заттарды алдын ала дайындалған сюжетке жапсыруға үйрету.	Көрсету бойынша заттарды алдын ала дайындалған сюжетке жапсырады.
Музыка	Музыкалық аспаптарды(бубен, сылдырмақ, қоңырау) тани білуді дамыту.	Музыкалық аспаптарды дыбысталу тембрі бойынша таниды.
Шаруашылық- тұрмыстық еңбек	Ересектердің тапсырмасын (асханадағы кезекшілік) орындау дағдысын қалыптастыру.	Кезекшілік міндетін орындайды- нан салғышты,ас ішетін құралдарды қояды.
Қол еңбегі.	Ересек еңбек әрекетіне, бұйымдарына деген қызығушылықты дамыту.	Ересектің еңбек әрекетіне
Сәуір		
Дене шынықтыру	Қол қимылы-алға, жан- жақа,алға,иыққа,белге қою,кеуде тұсында айқастыру,жанына қарай созу,басыннан асып шапалақтауды үйрету.	Жетекшінің көмегімен орындайды
Сөйлеуді дамыту	Сөз таптарын,ыдыстардың,киімдердің,жиһаздардың зат атауларын және күнделікті өмірдегі маңыздылығын түсіндіру, әр заттың өзіндік қолданысын ұғындыру.	Сөз таптарын,ыдыстардың,киімдердің,ж иһаздардың зат атауларын және күнделікті өмірдегі маңыздылығын түсіндеді. әр заттың өзіндік қолданысын біледі.

Көркем әдебиет	Қысқа тақырыптарды жатқа айтуға үйрету. (сойлеу мүмкіндіктеріне қарай)	Қысқа тақырыптарды жатқа айтады.
Қазақ тілі	Жануарлардың, құстардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. (Ересек адамдардың көмегімен)	Жануарлардың, құстардың атауларын білдіретін сөздерді түсінеді және атайды.
Математика негіздері	Кеңістікте бағдарлау, өз дене мүшелерінде бағдарлауды үйрету (жоғарыда – бас, мойын, кеуде, төменде – аяқ, алдында – бет, іші, артында – арқа, сол оң қол)	Кеңістікте өз дене мүшелерін бағдарлай біледі.
Құрастыру	Үлгі бойынша таяқшалардан қарапайым құрылыстарды (шырша, қайық, үй) салуға үйрету.	Үлгі бойынша таяқшалардан қарапайым құрастарды салады.
Сурет салу	Баланы дөңгелекке, шаршыда өрнек элементтерін симметриялық орналастыру ережелерімен таныстыру.	Дөңгелекке, шаршыда өрнек элементтерін симметриялық орналастыру ережелерін біледі.
Мүсіндеу	Басу тәсілін пайдалана отырып домалақ пішінді заттарды мүсіндеуге үйрету.	Педагогпен бірге, еліктеу бойынша басу тәсілін пайдалана отырып домалақ пішінді заттарды мүсіндейді.
Жапсыру	Заттық аппликация; қағаз бетіне қарапайым заттардың (қияр, үлкен және кіші алма) дайындамалары орналастыру және желімдеуге үйрету.	Заттардың мөлшері (кіші, үлкен, орташа) туралы түсінік балада қалыптасты.
Музыка	Музыкалық аспаптарда ойнау арқылы баланың есту зейінін дамыту.	Аспаптарда ойнау арқылы баланың есту зейіні дамыды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек	Ересектердің көмегімен (медбикенің) еңбегін бақылау.	Балада денсаулықты күту үшін медбикенің жұмысының маңызы туралы (« Аурухана» сюжеттік-рөлдік ойын арқылы) түсінігі қалыптасты.
Қол еңбегі	Табиғи материалдармен (тұқым, жаңғақтардың қабығы, жеміс сүйектері) таныстыру.	Табиғи материалдар (тұқым, жаңғақтардың қабығы, жеміс сүйектері) туралы түсінігі қалыптасты.
Мамыр		
Дене шынықтыру	Жетекшінің әрекетіне еліктеу бойынша қимылдық ойындарды ойнауға қызығушылығын арттыру.	Қимылдық ойындарға қызығушылық танытады.
Сөйлеуді дамыту	Балада сөздерді тілегімен сезімін білдіру үшін пайдалану икемін дамыту; ынғайсыздыққа (шаршады, ыстық) және құрдастардың іс-әрекетіне (ойыншықты бермейді)	Тілегі мен сезімдерін сөз арқылы білдіреді.
Көркем әдебиет	Ойыншықтарды, бетперделерді қолдана отырып, күрделі емес сюжеттер бойынша сахналау ойынына қатысуға баулу.	Қарапайым сюжет бойынша сахналау ойынына қатысады.
Қазақ тілі	Үлгі бойынша жәй және жайылма сөйлемдерді құрауға үйрету.	Үлгі бойынша жәй және жайылма сөйлемдерді құрауды үйренді.
Математика негіздері	Мезгілдік бағдарлау; жыл мезгілдері (күз, қыс, көктем, жаз); қозғалыс жылдамдығы (жылдам, ақырын); тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кешке)	Қозғалыс жылдамдығы, тәулік бөліктері туралы түсінігі бар.
Құрастыру	Құрамалы-жиналмалы ойыншықтарды	Үлгі бойынша құрамалы-жиналмалы

	құрастыру; заттарды оның бейнесінің сұлбасымен салыстырға үйрету.	ойыншықтарды құрастырады.
Сурет салу	Бейнені бүкіл парақ бетіне орналастыруға үйрету.	Бейнені бүкіл парақ бетіне орналастырады, қағаз бетінде бағдарлайды.
Мүсіндеу	Үлгі бойынша бір бөлікті басқасына қыса саусақтардың көмегімен кейбір бөліктерді соза(құс) отырып бұйым бөліктерін біріктіруге үйрету.	Үлгі бойынша бір бөлікті басқасына қыса саусақтардың көмегімен кейбір бөліктерді соза(құс) отырып бұйым бөліктерін біріктіреді.
Жапсыру	Негізгі түстер (қызы, сары, көк, жасыл) туралы, заттардың мөлшері (үлкен, кіші, орташа) туралы, заттардың пішіні (дөңгелек, шаршы, тік бұрыш, сопшақша) туралы білімін қалыптастыру.	Негізгі түстер (қызы, сары, көк, жасыл) туралы, заттардың мөлшері (үлкен, кіші, орташа) туралы, заттардың пішіні (дөңгелек, шаршы, тік бұрыш, сопшақша) туралы түсінігі балада қалыптасты.
Музыка	Музыкалық-ырғақтық қимылдау дағдыларын қалыптастыру; қарапайым би элементтерін орындау; жеңіл жүгіріс, аяғын тыпырлату, алақан соғу (музыка жетекшісінің көмегімен орындайды)	Музыка жетекшісінің көмегімен қарапайы би қимылдарын орындайды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.	Еңбек тапсырмаларын орындау: бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету.	Еңбектік тапсырмаларды педагогтың сөздік нұсқауы бойынша орындайды.
Қол еңбегі.	Баланың бойында ересектердің еңбек әрекетіне деген қызығушылығын дамыту.	

Бекітемін _____
МКББ «Нұрлы болашақ»
балабақшасының директоры:
Ж.С. Ермеуова
«12» қыркүйек 2021 ж.

«Сөздер сыры»
Сөйлеу тілі жалпы дамымаған
II-деңгейдегі балаларға арналған логопед маманының
түзету-дамыту бағдарламасы

Логопед: Омарова К.Ж.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Бүгінгі таңда бала бақшаның білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізуде білім беру процесінің барлық қатысушыларының өзара әрекеттесуі анықталған кешенді түзету-дамыту моделін құру мақсатында түзету және жалпы дамытушы білім беру бағдарламасының үйлесім проблемасы өзекті болып табылады.

Бұл проблеманы шешу кешенді және түзету бағдарламаларының мазмұнын ықпалдастыратын жұмыс бағдарламасын әзірлеу арқылы мүмкін болады.

Қалыпты есту және интеллекті сақталған балалардың жалпы сөйлеуінің дамымауы тілдің фонетикалық – фонематикалық, сондай – ақ лексикалық-грамматикалық жүйесін қамтитын бұзылыс болып табылады.

Бағдарлама логопунктке баратын 4-5 жастағы жалпы тіл дамымаған балаларға арналған. Бағдарлама бір оқу жылына арналған.

Балаларға арналған топтағы түзету-педагогикалық процесс тәрбиеленушілердің жас ерекшеліктеріне және жеке-типологиялық ерекшеліктеріне сәйкес ұйымдастырылады, олардың сипаттамасы олардың қалыпты есту, көру қабілеті, ақыл-ой дамуының алғышарттары болған жағдайда сөйлеудің психологиялық немесе физиологиялық механизмдерінің қалыптасуына немесе дамымауына байланысты сөйлеудің ерекше бұзылуының болуы болып табылады. Мектепке дейінгі балалармен түзету-тәрбие жүйесінің тиімділігі бала бақшада болған кезеңде балалардың өмірін нақты ұйымдастырумен, күн бойы жүктемені дұрыс бөлумен, мұғалім-логопед және топ тәрбиешілерінің жұмысындағы нақты үйлестірумен және сабақтастықпен анықталады.

Сөйлеу бұзылуының себептерін, олардың сипатын, айқындылық дәрежесін, сөйлеу кемістігінің құрылымын анықтау логопедиялық әсердің мақсатын, міндеттерін, мазмұнын мен нысандарын анықтауға мүмкіндік береді.

Бағдарламаның мақсаты:

Жалпы сөйлеудің дамымауы бар ересек жастағы балалардың сөйлеу кемшіліктерін жою және дер кезінде және толыққанды тұлғалық дамуды жүзеге асыру, білім беру мазмұнын интеграциялау және білім беру процесі субъектілерінің өзара іс-қимылын ұйымдастыру арқылы эмоциялық салауаттылықты қамтамасыз ету үшін құралдар мен жағдайлар жүйесін қамтамасыз ету. Мектепке дейінгі балалардың сөйлеу жүйесінің дамымауымен байланысты жаппай мектеп бағдарламасын меңгерудегі мүмкін болатын қиындықтардың алдын алу.

Бағдарламаның міндеті:

1. Дыбыс шығару ақауларын жою (артикуляциялық дағдыларды, дыбысты айтуды, буындық құрылымды тәрбиелеу) және фонематикалық есту қабілетін дамыту (сөздің дыбыстық қабығын құрайтын фонмен ажырату және тану операцияларын жүзеге асыру қабілеті).
2. Дыбыстық талдау дағдыларын дамыту (фонмен дифференциациялау және сөздің дыбыстық құрылымын белгілеу бойынша арнайы ақыл-ой әрекеттері).
3. Мектеп жасына дейінгі балалардың лексикалық қорын нақтылау, кеңейту және байыту.
4. Тілдің грамматикалық құрылысын қалыптастыру.

5. Мектепке дейінгі балалардың байланыстыра сөйлеуін дамыту.

6. Қарым-қатынастық, табыстылық дамыту.

Осы бағдарлама жалпы сөйлеуді дамыта алатын балалар үшін топтың жұмысын неғұрлым ұтымды ұйымдастыруға, тәрбиеші мен логопед сабақтарға дайындалуға уақыт үнемдеуге, толыққанды сөйлеу қызметін қалыптастырудағы олардың талаптарының бірлігін қамтамасыз етуге, одан әрі оқыту үшін алғышарттар жасауға мүмкіндік береді.

Тақырыптық жұмыс жоспар

№		Тақырыбы	Мақсаты	сағат
1	Қыркүйек I апта	Сөйлеу карталарды толтыру	Балалардың сөйлеу тілінің дамуын зерттеу.	2
2	II апта	Сөйлеу карталарды толтыру	Балалардың сөйлеу тілінің дамуын зерттеу.	2
3	III апта	«Ойыншықтар»	Ойыншықтардың атауларын үйрену, оларды атау; ойыншықтармен ойнайтын ойын түрлерін анықтау, ойыншықтар туралы өз бетінше әңгіме құрастыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту. Керу және есту қабілеті арқылы есте сақтауды дамыту; сұрақтарға толық, нақты жауап беру дағдысын қалыптастыру. Ойын арқылы балалардың эмоциялық сезімдерін дамыту. Байқағыштығын дамыту. Балаларды білімділікке, өз беттерімен жұмыс атқаруға тәрбиелеу. Ойын арқылы балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Жинақылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	2
4	IV апта	«Отбасы»	Балалардың отбасы туралы білімдерін жүйелеу және анықтау. Отбасындағы рольдік қатынастармен таныстыру, отбасы мүшелерінің міндеттерімен таныстыру, тәуелдеулі зат есімдер жасау, сөйлемдер құрастыруға жаттықтыру, берілген тақырып бойынша сөздік қорларын дамыту.	2
5	Қазан I апта	«Алтын күз»	Балалардың күз туралы түсінігін кеңейтіп, бұл жыл мезгілінің ерекшелігін бақылату. Қоршаған ортадағы табиғат өзгерістері, күзгі адамдар еңбегі туралы ойларын грамматикалық формада және байланыстырып сөйлеуге үйрету. Табиғатты аялауға, әсемдікті көре білу, сезінуге тәрбиелеу.	2
6	II апта	«Жемістер»	Балалардың жемістер туралы білімдерін анықтау; сызба бойынша әңгіме құрастыруға дағдыландыру; сөз таптарымен жұмыс жасауға баулу; сөздерді жекеше және көпше түрде айтуға дағдыландыру; белсенді сөздік қорды дамыту; зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
7	III апта	«Көкөністер»	Балалардың көкөністер туралы білімдерін анықтау; сызба бойынша әңгіме құрастыруға дағдыландыру; сөз таптарымен жұмыс жасауға баулу; сөздерді жекеше және көпше түрде айтуға дағдыландыру; белсенді сөздік қорды дамыту; зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
8	IV апта	«Адамның дене мүшелері»	Адамның дене мүшелері мен балаларды таныстыру; зат есімдерден көпше түрде етістік құрастыруға дағдыландыру; көрнекі материалдардың көмегімен әңгіме құрастыруға үйрету; сөз және ол қолды ажыратуға үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту, зейін дамыту.	2
9	Қараша I апта	«Жабайы аңдар»	Балалардың аңдар туралы білімдерін анықтау, олардың сыртқы белгілерін анықтау, олардың қимыл-қозғалысы мен қоректенуі туралы ұғым қалыптастыру; күрделі құрмалас сөйлемдер құрастыру, антоним сөздерге таңдау жасау, эпитетке таңдау жасауға дағдыландыру; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
10	II апт	«Қыс мезгілі»	Қыс мезгілі туралы түсінік қалыптастыру; суретті-графикалық жоспар бойынша сөйлем, қысқа әңгіме құрастыруды үйрету; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту, баланың зейінін дамыту.	2
11	III апта	«Қыстайтын құстар»	Қыстайтын құстардың атауларын білу және олар туралы ұғым қалыптастыру; есімдіктерді, жұрнақ, жалғаулардың көмегімен сөз топтарын байланыстырып, сөйлем, әңгіме құрастыруды анықтау;	2

			антоним сөздерді таңдау; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды дамыту, зейінді дамыту жұмыстарын жүргізу.	
12	IV апта	«Жиһаз»	Жиһаздардың атауларын анықтау, оның құрамдас бөліктеріне сипаттама жасау; асханаға арналған, қонақ бөлмеге арналған, жатын бөлмеге арналған жиһаздарды ажырата білуге үйрету; күшейтпелі, ырықты райларды қолданып жұрнақ, жалғаулардың көмегімен сөз, сөйлем құрастыру; тірек сөздердің көмегімен сюжетті әңгіме құрастыру; тақырып бойынша сөздік қорды молайту, зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
13	Желтоқсан I апта	«Біздің Нұр-Сұлтан»	Балалардың Астана туралы білімдерін бекіту және анықтау; Астана Отанымыздың бас қаласы, астанасы. Астана - саяси, мәдени, ғылым, өнеркәсіп, сауда орталығы. Еліміздің бас қаласына тәрбиешілікке тәрбиелеу, берілген тақырып бойынша сөздік қорларын дамыту.	2
14	II апта	«Жидектер»	Балаларды «жидек» ұғымымен таныстыру; жидектердің атауларын, сыртқы құрылысын анықтау; зат есімдер мен сан есімдердің байланысын анықтау; мазмұндау мақсатындағы әңгімелер құрастыру, тақырып бойынша сөздіктерді бекіту.	2
15	III апта	«Саңырауқұлақ»	Балалардың саңырауқұлақ туралы ұғымдарын анықтау; олардың жабайы және үй жағдайында қолданылатын түрлерін ажыратуға үйрету; саңырауқұлақтардың сыртқы белгілерін білуге үйрету; сөз таптарын қолданып, сөйлемдер, қысқа әңгімелер құрастыруға үйрету; тақырып бойынша сөздіктерді пайдаланып бекіту жұмыстарын ұйымдастыру.	2
16	IV апта	«Ағаштар»	Ағаштардың атауларын бекіту, олардың құрылысын анықтау, сыртқы белгілеріне сипаттама жасау; балалардың ағаштардың сыртқы белгілеріне қарай ажыратуға үйрету; күшейтпелі, ырықты райларды қолданып жұрнақ, жалғаулардың көмегімен сөз, сөйлем құрастыру; антоним сөздерді таңдай білуге үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
17	Қаңтар I апта	«Қысқы ойындар»	Қыс туралы білімдерін бекіту; қыстың белгілерін анықтау, суретті картина бойынша әңгіме құрастыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту, есте сақтауды, зейінді, ойлау қабілетін дамыту.	2
18	II апта	«Отан қорғаушылар күні»	Балалардың әскер туралы білімдерін анықтау, әскер қатарына қабылдану туралы ұғым қалыптастыру; өз Отанын қорғауға үйрету; жұрнақ пен жалғауды қолданып сөз, сөйлем құрастыруға үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
19	III апта	«Ерте көктем»	Жыл мезгілін анықтау, көктем айларының аттары, ерте көктемге тән белгілер, көпше түрдегі зат есім, зат есімнің кішірейту-еркелету түрін жасау дағдыларын бекіту, суретті-графикалық жоспар бойынша көктем туралы әңгіме құрастыру. Берілген тақырып бойынша сөздік қорын дамыту.	2
20	IV апта	«Мамандықтар»	Мамандықтардың түрлерін атауға үйрету. Суретке қарап, не істейтіні туралы әңгіме құруға үйрету.	2
21	Ақпан I апта	«Нан»	Нанның тағамдардың ішіндегі ең ардақты екендігін түсіндіру; нанның дастарханға келуі үшін балалар үлкендердің еңбегін бағалап, оны сыйлау керектігін ұғындыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды дамыту.	2
22	II апта	«Жәндіктер»	Балаларды «жәндіктер» түсінігімен таныстыру; олардың атауларын бекіту, сыртқы белгілеріне сипаттама жасау, олардың құрылысы туралы мағлұмат беру; сөз таптарының көмегімен	2

			қысқа әңгімелер құрастыруға үйрету, жұрнақтар мен жалғауларды сауатты қолдану арқылы сөйлем құрастыруға дағдыландыру; тақырып бойынша сөздік құрастыру, балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту.	
23	III апта	«Ыдыстар»	Ыдыстардың атауларын анықтау; ас үйлік, асханалық, шайға арналған ыдыстарды бір-бірінен ажыратуға баулу; ыдыстардың бөлшектерін олардың сыртқы белгілеріне байланысты ерекшеліктерін атауды үйрету; жұрнақ пен жалғаудың көмегімен сөздерді сөйлемдерде құрастыруды үйрету; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту.	2
24	IV апта	Жыл құстары	Қандай құстар жылы жаққа кететіні туралы әңгімелесуге үйрету. Құстар табиғатқа, адамға қандай пайда келтіреді.	2
25	Наурыз 3 I апта	«8-Наурыз»	8 - наурыз мерекесі туралы білімдерін анықтау және бекіту, шығармашылық әңгіме құрау. Берілген тақырып бойынша сөз қорларын дамыту: ана, әже, апа, сіңлегі сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	2
26	II апт	«Ас тағамдар»	Балаларға ас туралы түсінік беру. Нанның адам ембегімен келетінін, оған көп күш жұмсалатынын түсіндіру. Сол арқылы балаларға нанды қастерлеуді жерге тастамауды, адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	2
27	III апта	«Ауылда, қалада. Наурыз мерекесі»	Балаларға ауыл, қала туралы түсінік беру, ауыл мен қаладағы айырмашылықтарды салыстырып суреттеу, сөздік қорларын әңгіме арқылы дамыту, берілген сұрақтарға толық, жауап беруге, омоним, синоним сөздерін дұрыс қолдану (көп, аз) үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Диалогты сөйлеуге жаттықтыру.	2
28	IV апта	«Мамандықтың бәрі жақсы»	Балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып, болашақ мамандыққа байланысты ұғымын тереңдетіп, қызығушылығын арттыру, еңбекке деген құштарлықтарын ояту, үлкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу. Көлік, мамандығы туралы білімдерін тиянақтау. Сурет бойынша әңгіме құрастыруға, жұмбақтар білуге үйрету.	2
29	Сәуір I апта	«Бөлме гүлдері»	Бөлме гүлдермен таныстыру. Не үшін керек екенін түсіндіріп айту	2
30	II апт	«Көктем мезгілі»	Көктемгі табиғат құбылыстары, адамдардың еңбектері, киімдері туралы әңгімелесу, заттарды ерекше және жалпы белгілері бойынша топтастыруға үйрету, тақырыпқа сәйкес шағын тақпақ жаттату.	2
31	III апта	«Көктем ерешилектері»	Көктем мезгілін сипаттау, балаларды табиғат тамашаларымен таныстыру. Табиғат ерекшеліктері мен өзгерістерін бақылау арқылы тілдерін дамыту, табиғатты аялауға, табиғаттың әсемдігін, сұлулығын көре, сезе білуге тәрбиелеу.	2
32	IV апта	«Ғарыш»	Балалардың ғарыш туралы білімдерін бекіту. Көпше түрдегі зат есімдерді жасау. Берілген тақырып бойынша сөздік қорларын кеңейту.	2
33	Мамыр I апта	«Қазақстан халқының ынтымақ мерекесі»	Балаларға 1 мамыр – достық. Ынтымақ күні екенін түсіндіріп айту. Суретке қарап елімізде әртүрлі ұлт тұратыны туралы әңгіме құрастыруға үйрету.	2

34	II апта	«Аквариумдағы балықтар»	Аквариумдағы балықтар туралы әңгіме айтуға үйрету. Баланың сөздік қорын дамыту.	2
35	III апта	«Жаз»	Жаз туралы әңгіме құрастыруға үйрету. Жыл мезгілін анықтау, жазғы айларының аттары, көпше түрдегі зат есім, зат есімнің кішірейту-еркелету түрін жасау дағдыларын бекіту, суретті-графикалық жоспар бойынша көктем туралы әңгіме құрастыру. Берілген тақырып бойынша сөздік қорын дамыту.	2
36	IV апта	«Жазғы әйдемі гүлдер»	Гүлдерді атап үйрету, аз-көпше түрде айту. Сурет бойынша әңгіме құрастыруға, жұмбақтар білуге үйрету.	2
	Барлығы			72 сағат

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Логопедия. Л. С. Волкованың ред.-М., 2007.
2. Основы теории и практики логопедии. Р.Е.Левинаның ред. –М.,1968.
3. Қ. Қ. Өмірбекова, Қ. Серкебаев. Логопедия. - Алматы, 1996.
4. Григоренко Н. В., Синяева М. Л. Логопедические и медицинские аспекты органической дислалии и способы ее коррекции. Дефектология, 2000, №4.
5. Логопедиялық түзетудің жолдары Астана 2009ж.
6. Қазақстан республикасының Білім және ғылым министрлігінің «Арнайы білім беру мекемелерінің іс-әрекетін белгілейтін, нормативті құқықтық актілерді бекіту туралы» 3.09.2004ж. №712 бұйрығына қосымша.
7. Қазақстан Республикасында балаларға білім беру мекемелерінің әр түрлерінде логопедиялық жұмыстың ұйымдастырылуы және мазмұны. Ибатова Г.Б., Оразаева Г.С. Алматы, 2010.
8. Өмірбекова Қ., Серкебаев Қ.- [Логопедия] – Алматы, 1996..
9. Қ. Қ. Өмірбекова- [Дыбыс айту кемшіліктері және түзету жолдары] – Алматы, 2005.
10. А.Т.Искакова, З.А.Мовкебаева, Г.Закаева, А.Т.Айтпаева, А.А. Байтурсынова- [[Инклюзивті білім беру негіздері] – Алматы, 2016.
11. Қ.Қ. Өмірбекова, Г.С.оразева, Г.Н.Төлебиева, Г.Б.Ибатаева - [Логопедия] –Алматы, 2011

Бекітетін _____
«Нұрлы болашақ» балабақшасының
директоры Ж.С. Ертлеуова
«15» _____ 2021 ж.

**«Ойнайық та, ойлайық»
4 жастағы ерекше білім қажет ететін
балаларға арналған арнайы түзету-дамыту
бағдарламасы**

Балабақша психологі: Ж.М.Уразгулова-Садуакасова

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Мектеп жасына дейінгі баланың ақыл - ой дамуы оның жалпы дамуының, мектепке дайындығының және одан әрі ересек өмірінің маңызды құрамдас бөлігі болып табылады.

Бұл күрделі процесс танымдық қызығушылықтарды қалыптастыруды, әртүрлі білім мен дағдыларды жинақтауды, сөйлеуді игеруді қамтиды.

Ақыл - ой дамуының «өзегі», оның негізгі мазмұны-ақыл-ой қабілеттерін дамыту-жаңа білім мен дағдыларды игерудің жеңілдігі мен жылдамдығын, оларды әртүрлі мәселелерді шешу үшін пайдалану мүмкіндігін анықтайтын психологиялық қасиеттер.

Балаларды мектепке дайындау үшін ақыл-ой қабілеттерін дамыту ерекше маңызды. Өйткені, баланың мектепке барған кезде қандай білімі бар екендігі ғана емес, оларды алуға дайын екендігі, ойлау, қиялдау, тәуелсіз қорытынды жасау, суреттер мен құрылымдардың жоспарлары туралы ойлау маңызды.

Сіздердің назарларыңызға ұсынылып отырған 4-5 жас аралығындағы ерекше білімді қажет ететін балаларға арналған «Ойнайық та, ойлайық» бағдарламасы. Бұл бағдарламада жаңа технологиялар қолдану арқылы мектеп жасына дейінгі балалардағы танымдық процестерді дамыту бойынша ойын іс-әрекетінің циклі.

Бағдарламаның мақсаты:

Танымдық қабілеті мен психологиялық үрдісін дамыту - қабылдау, есте сақтау, ойлау, қиял.

2. Танымдық ортасын дамыту – ойша қабылдауын дамыту, елестету қабілеті, бейнелік қабылдауы, сөздік-логикалық, шығармашылық және сыни тұрғысынан ойлауы.
3. Эмоциялық ортасын дамыту. Адами эмоциялық әлемге кіріспе
4. Қарым-қатынасын дамыту. Жағымды қарым-қатынас орнату үрдісін қадағалау
5. Тұлғалық даму бағыты өзін-өзі жағымды бағалауға, өз-өзіне сенімділігін арттыру

Бағдарламаның міндеті: ерекше білім қажет ететін балалармен дамыту-түзету жұмыстарын жүргізуді жүзеге асыру және келешекте баланың толық дамыған тұлға болып қалыптасуы мен әлеуметтік ортаға бейімделуін қамтамасыз ету.

Күтілетін нәтиже:

- Үлкендермен,өзінің құрбы-құрдастарымен өзара адекватты қарым-қатынас жасау;
- Ақпараттың танымдық түрлерін қолдану;
- Өзінің іс-тәжірибесінің нәтижесін көре білу;
- Өзінің ой-пікірі мен талап-тілектерін белсенді әрі ашық жеткізу;
- Үлкендермен бірлесіп жұмыс жасауға дайын екендігін көрсету және үлкендердің көмегін қабылдай білу;
- Құрбы-құрдастарының жанынан табыла білу,бір-біріне зиян келтірмеу,оларға үнемі көмек көрсету;
- Әдеттегі жағдайларда өзін адекватты ұстау;

Апта күндері тақырыбы	Міндеттері	Мазмұны
	Қыркүйек	
1-2 апта	Диагностика	
3 апта «Жақын ортамен танысу»	Баламен достық қарым-қатынас орнату, ойынға және ересектермен қарым-қатынасқа жағымды эмоционалды көзқарасты қалыптастыру. Таныс заттарды есте сақтауға үйрету. Түс қабылдауын, зейінін, ойлауын, ұсақ моторикасын дамыту; Күлімсіреу арқылы оң эмоциялар мен сезімдерді қалыптастыру; Жағымды және жағымсыз эмоцияларды ажырата білу қабілетін қалыптастыру.	«Танысу» тренингі «Бір түсті заттарды ата» ойыны «Гүлдер алаңы» ойыны Жаттығу: «Айна» Этюд «Эмоция әлемі»
4 апта «Отбасы»	Отбасы туралы түсініктерін кеңейту. Отбасы мүшелерін атап, ажырата білуге үйрету. Ойын арқылы есте сақтау қабілетін, қарым қатынас дағдыларын дамыту. Отбасына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Қуаныш сезімін көрсете білу. Жағымды эмоциялармен жұқтыру. Жәй музыка арқылы эмоционалдық күйді үйлестіру.	«Менің отбасым» тренинг «Отбасыма арналған сыйлық» ойыны «Дауысынан таны» ойыны Жаттығу: «Мен қуанамын...» Музыкалық үзіліс (мультхикаядан ана туралы ән)
	Қазан	
1 апта «Ойыншықтар»	Сюжеттік тізбекті және себеп-салдар байланыстарын түсіну қабілетін дамыту. Сөздік қорын, зейінін, байқағыштығын, мимика мен қозғалыстың мәнерлілігін дамыту. Өз ойлары бойынша, қиялыңыздағы бейнелер жасау қабілетін дамыту. I Позитивті эмоциялар мен сезімдер туралы түсініктерді қалыптастыру; Бір-бірін сыйлай білуге, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.	Сәлемдесу «Дос болайық екеуіміз» «Не жасырынды?» ойыны «Досыма сыйлық» күмтерапия. Үлгі бойынша графикалық тапсырма.
2 апта «Менің құралдарым»	Сөздік қорын толықтыра отырып, күнделікті қолданылатын сөздерді айта білуге үйрету. (қағаз, қайшы, бояу, кітап, желім, қарындаш) Үлестірмелі құрал арқылы жұмыстануға үйрету, қолдану ережелерін бекіту. Саусақ моторикасын дамыту. Ересектер мен баланың өзара әрекеттесу процесінде ынтымақтастықты қалыптастыру. Реніш сезімі туралы түсіндіру, жаттығулар арқылы бекіту.	«Шебер саусақтар» қарындаштармен жаттығу «Кірпіге сыйлық» қайшымен жұмыс «Достық шеңбері» ойыны «Саматтың әңгімесі» этюд «Досыммен ойын» саусақ жаттығуы
3 апта «Күз»	Күз мезгілі туралы білім беру. Ойын арқылы ойлау, зейін, үйлесімді сөйлей білу қабілетін дамыту. Тілдің грамматикалық құралдарын белсендендіру. Мимика арқылы көңіл-күйді жеткізе білуге үйрету. Қарым-қатынаста өзара түсіністікке ықпал ететін жағымды мінез-құлық қасиеттерін реттей білуге үйрету. Ойын жаттығулар арқылы жағымсыз эмоцияларын реттей білу қасиетін дамыту	Сәлемдесу «Дос болайық екеуіміз» «Күзгі саяхат» малбрс тастары «Күз белгілірі» ойыны «Қара да, көрсет» айнамен ойын жаттығу «Қоқыс жәшігі»
4 апта «Күз сыйы»	Жемістер турала ақпарат бере отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. Ерікті зейінге арналған ойындардың шарттарын орындай білуге жаттықтыру. Эмоционалдық жағдайын анықтауға және бағалауға, сондай-ақ басқа адамдардың эмоционалдық жағдайына барабар жауап беруге үйрету. Жәй музыка арқылы эмоционалдық күйді үйлестіру.	Тіл ұстарту жаттығуы «Қарама қарсы сөздер» жаттығуы «Жемістер шырыны» ойыны «Эмоция дүкені» ойыны Даналық әліппесі (Күй тындау)

	Қараша	
1 апта «Бакшадағы дәрумен»	Таныс заттарды жанасу арқылы анықтауға, тактильді есте сақтау, қабылдау, сөйлеуді дамыту. Ұсақ моториканы, қимылдардың мәнерлілігін және эмоционалды жауаптылықты дамыту. «Көңіл-күй» ұғымын бекіту. Мінез-құлқын және эмоционалдық жағдайын реттеуге үйрету, олардың жағдайын түзетудің әртүрлі әдістерімен таныстыру. Өзін-өзі релаксациялау әдістерін үйрету және психо-бұлшықет кернеуін жеңілдету.	«Көкөністер сызбасы» құмтерапия Мультхикая «Көкөністер әні» «Түрлі-түсті көңіл-күй» тренинг «Күнбағыс» этюд
2 апта «Сикырлы дорба»	Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Көрнекі есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ұсақ моториканы жаттықтыру. Белсенділік пен табандылық пен достыққа тәрбиелеу. Қорқыныш эмоциясымен таныстыру, көңіл-күйін көрсете білуге үйрету, қорқынышты жеңуге көмектесу.	«Боя-бояма» суретпен жұмыс «Сикырлы дорба» ойыны Көңіл-күйді көтеру ойыны «Көңілді жемістер» би жаттығуы «Қорқынышты аю» этюд
3 апта «Азық түлек» дүкені	Аталған азық түлектерді суретпен сәйкестіре отырып көрсету. Зейінділігін, ойлау қабілетін дамыту. Жұптық қасиет туралы түсінік беру. Жағымды мінез-құлық қасиеттерін қалыптастыру.	«Дастархан» ойыны «Ыссы чай» тыныс алу жаттығуы «Жаксы-жаман» ойыны «Эмоциясын тап» ойыны
4-апта «Ыдыс-аяқ»	Ыдыстар топтамасымен таныстыра отырып сөздік қорын толықтыру. Есте сақтау қабілетін дамыту. Қарындашты дұрыс ұстай білуге, графикалық дағдыларды дамытуға үйрету. Тренинг арқылы мейірімділік туралы түсініктерін қалыптастыру, жағымды мінез-құлық дағдыларына үйрету. Ойын-жаттығулар арқылы агрессияны босату.	«Көленкесін тап» ойыны «Ыдыстарды жинақта» баумен жұмыс «Орнын тап» лото «Дос болайық екеуміз» тренингі «Дауыс зорайтқыш» ойыны
	Желтоқсан	
1 апта «Біздің денеміз»	Оқиғаларды реттілікке келтіре білуге жаттықтыру Зейін, қабылдау, сөйлеуді дамыту. Графикалық дағдыларды жетілдіру. Өз қалауын, сезімдерін түсінуге, бойында жағымды қасиеттерді көре білуге үйрету. Жасалған жұмысқа қанағаттану, қуаныш сезімін көрсете білуге тәрбиелеу. Қозғалыс белсенділігін бақылай білуге жаттықтыру.	«Менің досым» ойыны «Шатасқан суретші» ойыны «Бейнені аяқта» ойыны «Құлақ-мұрын» эскизі
2 апта «Кім-кешек»	Киім-кешек туралы білімдерін толықтыру. Қабылдаудың тұтастығын, зейіннің шоғырлануын дамыту. Салыстыру қабілетін қалыптастыру. Ұсақ бұлшықеттер мен графикалық дағдыларды жаттықтыру. Есту сезімін қалыптастыру. Эмоциялық күйлерді ажырата білу дағдыларын қалыптастыру; Мимика арқылы көңіл-күйді білдіру.	«Орының тап» ойыны «Кім киінген?» ойыны «Жапырымбак» құм терапия «Суретті аяқта» графикалық тапсырма «Сыйқырлы шеңбер» тренинг «Эмоция» этюд
3 апта «Қыс»	Қыс мезгілі, ауа-райы құбылыстары туралы түсінік бере отырып сөздік қорын молайту. Себеп-салдар байланыстарын орнатуды, сюжеттің реттілігін түсінуді жалғастыру. Көлемді қабылдауды, бейнелі және есту жадын, зейінді бөлуді, мимиканы дамыту, ұсақ бұлшықеттерді жаттықтыру. Ашу эмоциямен таныстыру, әлеуметтік қолайлы	«Мұз» Ойыны «Өлеңді қайтала» ойыны «Шатасқан суретші» ойыны «Зырғанақ» құмтерапия «Тентек бала» жаттығуы «Дауыс зорайтқыш» ойыны

	әдістерді қолдана отырып, жағымсыз көңіл-күйді жеңілдету жолдарымен таныстыру.	Тренинг» «Аққала»
4 апта «Қыс. Жаңа жыл»	Заттарды көлемі бойынша орналастыру, салыстыру, айырмашылықтарды табу қабілетін дамытуды жалғастыру. Мимика мен қозғалыстардың зейінін, сөйлеуін, мәнерлілігін дамыту. Белсенді ойын арқылы эмоционалдық шиеленістерді босату; Көңілді әуен арқылы жағымды эмоциялармен қуаттау.	«Мерекелік шырша» ойыны «Қыс қызығы» суретпен жұмыс «Боран соқты он жақтан» битерапия «Жаңа жылдық шеңбер»
	Қантар	
1 апта «Көліктер»	Көліктер түрлерімен таныстыра отырып, сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру. Ұсақ моториканы жаттықтыру. Жақсы қарым-қатынасты бағалай білуге және жақын достарымен қарым-қатынас жасаудан ләззат алуға үйрету, жағымды эмоционалды көңіл-күй қалыптастыру. Ойын арқылы мидың екі жарты шарының дамыту	«Не жасырынды?» ойыны «Судағы қайық» коврограф Воскобовича «Сикырлы мозаика» ойыны «Менің машинам» Дъеныш текшелері «Көмекші» марблс тастары, сызба
2 апта «Сандар сыры»	Реттік санау дағдыларын дамыту. Көрнекі есте сақтауды жаттықтыруды жалғастыру, зейін, жалпы қабылдау қабілетін дамыту. Эмоциямен жұмыста өткенді қайталау, білім, білік дағдыларын бекіту Қайғы-қасиетті эмоциямен таныстыру, жағымсыз көңіл-күйді жеңілдету жолдарымен таныстыру.	«Қар кесегі» ермексазбен жұмыс «Серуенде» суретпен жұмыс «Бір,екі,үш біз жинаймыз күш» сергіту сәті «Менің эмоциям» ойыны «Қашан келеді?»» этюд
3 апта «Ойнайық та,санайық»	Сандар туралы білімдерін бекіту. Ұлттық ойындар арқылы санауға, сандарды ажырата білу дағдыларын жетілдіру. Заттарды салыстыры білуге жаттықтыру (көп-аз) Әртүрлі эмоционалдық күйлерді, көңіл-күйді, тұлғалық қасиеттерді білдіретін белсенді сөздіктегі лексиканы бекіту	«Қанша-сонша» ойыны «Тиісті санды тап» ойыны «Мүсінде» ермексазбен жұмыс «Эмоция белгісі» айнамен жұмыс
4 апта «Қысқы орманға саяғат»»	Кеңестікті бағдарлай білуге үйрету. Оң,сол,жоғары,томен, үстінде,астында ұғымдары туралы білімдерін толықтыра отырып, баланың қиялын, логикалық қабілетін қалыптастыру. Құлық тұлғалық қасиет туралы түсініктерін кеңейту; Бет-әлпет және пантомима жаттығулары арқылы эмоциялық күйді білдіру қабілетін бекіту;	«Жол салу» сызбамен жұмыс «Тықылыспак» ойыны «Кім шапшан?» құмтерапия «Түлкінін тапсырмасы» ойыны «Отырғыш» кимылды ойын
	Ақпан	
1 апта «Пішіндер»	Пішіндерді атауға,ажырата білу дағдыларын қалыптастыру. Зейінді шоғырландыруды, ұсақ моториканы дамыту. Біртұтас сөйлеуді, бейнелі ойлауды қалыптастыру. Таңғаларлық эмоциямен таныстыру, басқалардың көңіл-күйін сезіну және басқаларға жанашырлық таныту қабілетін дамыту. Эмоцияны көрсете білуге жаттықтыру.	«Шебер саусак» құмтерапия «Пішінмен сайкестір» ойыны «Пішініне қарай жинақта» Дъеныш текшелері «Суреттегі оқиға» эмоциялық тапсырма «Тында-көрсет» ойыны

2 апта «Пішіндер аралы»	Пішіндермен таныстыруды жалғастыру. Зейін, есте сақтау қабілетін дамыту, ұсақ моториканы қалыптастыру.. Біртұтас сөйлеуді, бейнелі ойлауды қалыптастыру. Таңғаларлық эмоциямен таныстыруды жалғастыру, басқалардың көңіл-күйін сезіну және басқаларға жанашырлық таныту қабілетін дамыту. Эмоцияны көрсете білуге жаттықтыру.	«Жасырынбақ» кұмтерапия «Орынына орналастыр» ойыны «Мүсін құрастыр» Дьеныш текшелері «Айна» эмоциялық тапсырма «Қайтала» ойыны
3 апта «Түстер»	Заттарды түстері бойынша орналастыру, салыстыру, айырмашылықтарды табу қабілетін дамытуды жалғастыру.Толық жауап беруін қадағалай отырып, түстер атауын бекіту. Эмоциялар мен көңіл-күйді ажырату және білдіру қабілетін қалыптастыру. «Достық» ұғымын түсіндіру.	«Мұнара» ойыны «Түрлі-түсті әлем» ойыны «Гүлдер алаңы» ойыны «Тізбек» ойыны «Ол қандай?» ойыны
4 апта «Түрлі-түсті әлем»	Түстерді ажырата білу дағдыларын жетілдіру. Толық жауап беруін қадағалай отырып, түстер атауын бекіту. Ойынға қатысудан жағымды эмоция қалыптастыру. Тұлғаның жағымды және жағымсыз қасиеттері туралы түсініктерін бекіту.	«Көп қабатты үй» роботатехника «Түрлі-түсті жолақтар» ойыны «Қыстырғыш» ойыны «Эмоция жолы» ойыны
	Наурыз	
1 апта «Үй жанурлары»	Үй жануарларын ажырата білуге үйрету. Саусак театры арқылы білімдерін толықтыру. Жалпы қабылдау, есте сақтау қабілетін дамыту. Қуыршақ терапиясы кезінде ашу, қызғаныш, реніш сияқты жағымсыз көңіл-күй мен сезімдер туралы білімдерін қалыптастыру	«Кім қайда тұрады?» ойыны «Баласын тауып бер» ойыны «Дауысынан таны» ойыны «Менін досым» роботатехника «Жануардың көңіл-күйі» қуыршақ терапия
2 апта «Жабайы аңдар»	Орманға саяхат арқылы аңдар туралы мағлұмат беру. Қиялын, есте сақтау қабілетін қалыптастыру. Саусак ойыны арқылы сөйлеу әрекетін белсендіру. Әлеуметтік және қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру Эмоционалды жайсыздықты жеңілдету. Мінездің он және теріс белгілері туралы білімдерін қалыптастыру.	«Ормандағы аңдар» АҚТ сурет сипаттамасы «Жасырынған аңдарды ата» АҚТ ойыны Саусак жаттығуы «Көңілді аңдар»
3 апта «Көктем келді,алақай!»	Көктем мезгілі, ауа-райы құбылыстары туралы түсінік бере отырып сөздік қорын молайту. Көлемді қабылдауды, бейнелі және есту жадын, зейінді бөлуді, Мидың екі жарты шарын дамыту. Ашу эмоциямен таныстыруды жалғастыру, әлеуметтік қолайлы әдістерді қолдана отырып, жағымсыз көңіл-күйді жеңілдету жолдарымен таныстыру.	«Гүлдер гүлзары» тренинг «Белгілерді орналастыр» ойыны «Доп,доп домала...» жаттығуы «Қоқыс толы шелек» жаттығуы «Екі теке» қимылды ойыны
4 апта «Анама сый»	Мереке туралы сурет арқылы жеткізу. Сөздік қорын жетілдіру. Өн тындау арқылы балалардың анасына деген сезімдері туралы түсініктерін нақтылау. Үлкендерді сыйлай білуге тәрбиелеу. Өртүрлі эмоционалдық көңіл-күйді және жеке қасиеттерді білдіретін сөздіктің белсенді сөздігінде шоғырландыру.	«Қандай сыйлық?» менталды карта «Анама сыйлық» жапсыру жұмысы Видео құттықта АҚТ
	Сәуір	

1 апта «Құстар»	Құстар турала ақпарат бере отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. Ерікті зейінге арналған ойындардың шарттарын орындай білуге жаттықтыру. Эмоционалдық жағдайын анықтауға және бағалауға, сондай-ақ басқа адамдардың эмоционалдық жағдайына барабар жауап беруге үйрету. Жәй музыка арқылы эмоционалдық күйді үйлестіру.	Тіл ұстарту жаттығуы «Ға-Ға- Ға- ұшты қарға» «» ойыны «Эмоция дүкені» ойыны Даналық әліппесі (Күй тындау)
2 апта «Өз Наурыз»	Еліміздің ұлттық мерекесі туралы бейнеролик арқылы әңгімелеп беру. Елімізге мақтаныш сезімін ояту. Ұлттық ойындарды естеріне түсіру. Ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Таңғаларлық эмоциямен таныстыруды жалғастыру. басқалардың көңіл-күйін сезіну және басқаларға жанашырлық таныту қабілетін дамыту. Эмоцияны көрсете білуге жаттықтыру.	«Туған елдей-ел болмас» лэпбук тапсырмалары «Оюларды орналастыр» ойыны «Қошқармүйіз» марблс тастары Күй тындау (даналық әліппесі)
3 апта «Өсімдіктер әлемі»	Өсімдік туралы мағлұмат беру. (шөп,ағаш, шырша, гүл, жапырақ) Оларды суретте көрсетіп ажырата білуге үйрету. Көрнекі-бейнелі ойлауды, зейінді, үйлесімді сөйлеуді дамыту. Қабылдау мен кеңістіктік көріністерді жетілдіру. Қорқыныш эмоциясымен таныстыруды жалғастыру, көңіл-күйін көрсете білуге үйрету, қорқынышты жеңуге көмектесу.	«Ұшты-ұшты» жаттығуы «Тез құрастыр» ойыны «Аралар келді» жаттығуы «Әдемі гүл» құмтерапия «Ақаштын бейнесі» этюд
4 апта «Мамандықтар»	Мультфильм арқылы мамандықтар туралы түсінік беру. Өз ата-аналары туралы. олардың мамандық туралы әңгімеге тарту. Қиялын, қабылдауын дамыту. Өз ата-аналарының мамандықтары туралы білгенін қысқаша айтып беру. Музыканың көмегімен эмоционалдық күйді үйлестіру.сурет арқылы жағымды және жағымсыз эмоциялық күйлер, жағымды және жағымсыз мінез-құлық туралы алған білімдерін бекіту.	«Менің мамандығым» мультхикая «»Құралын белгіле» ойыны «Өз затынды тап» графиялық тапсырма «Тәрбиеші апайым» әнін тындау
	Мамыр	
1 апта «Бірлік күні»	1-Мамыр бірлігі күні екенін балаларға айтып ұғындыру. Балаларды татулыққа, достыққа, елін, жерін сүйе білуге үйрету. Басқа ұлт өкілдерімен сурет арқылы таныстырып олармен тату, достық қарым-қатынаста болуға тәрбиелеу. Психожаттығулар көмегімен әртүрлі эмоционалдық күйлер туралы ойларын бекіту. Эмоцияларын көрсете білуге жаттықтыру.	«Мерекелік қаллаж» жапсыру тапсырмасы «Түрлі-түсті жалаулар» би терапия «Смайлик» құмтерапия «Қарап отырып бейнеле» сурет тапсырмасы
2 апта «Жаз»	Есте сақтауды, зейінді шоғырландыру мен бөлуді дамытуды жалғастыру. Жәндіктер туралы білімдерін бекіту Табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу Эмоциямен жұмыста өткенді қайталау, білім, білік дағдыларын бекіту. Құрдастарымен және ересектермен қарым-қатынас дағдыларын дамыту. Адекватты өзін-өзі бағалауды қалыптастыру.	«Барлық шегірткелерді тап» ойыны Ойын «Қате қайда жасырылады?» «Гүлзардағы гүлдер» ойыны «Қоян мен түлкі» ойыны «Нәзік сөз» ойыны «Менің эмоцияларым»
3-4 апта	Диагностика	

Әдебиеттер тізімі:

1. Керімбекова Ж. Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу қабілетінің тежелуі
Ұлағат. - 2007. - №5. Б.24-28
2. Құсайынов Д. Мектеп жасындағы балалармен жүргізілетін логопедиялық сабақта
қолданылатын әдістер. // Дефектология - 2009. - №2. - Б.10-13
3. Аяпова Т.Т. Семантика онтогенезі және тілдік белгілердің даму ерекшеліктері.
– Алматы, 2001.
4. Ерсарина Е.К., Айтжанова Р.К. Диагностика нарушений психофизического развития
у детей: Справочно-метод.руководство для специалистов ПМПК. – Алматы, 2010.
5. Жанабергенова Г.Б. Задержка речевого развития у детей. //Тілашар. Логопед.
– 2010. – №2.
6. Н.И. Гуткина Н.И. Внимание .Новгород,1996
7. О.В. Лебедева «Организация и содержание специальной психологической помощи
детям с проблемами в развитии»
8. Мамайчук И.И., Ильина М.Н. «Помощь психолога ребенку с задержкой
психического развития»
9. Макарова Л.С. «Организация и коррекционно – развивающее обучение
дошкольников с ЗПР»
10. Алябьева Е.А. Занятия по психогимнастике с дошкольниками: Методическое
пособие. – М.: ТЦ. Сфера, 2008.
11. Кряжева Н.А. Развитие эмоционального мира дошкольников. - Ярославль. 1995.
12. Давай познакомимся! Тренинговое развитие и коррекция эмоционального мира
дошкольников 4-6 лет / Автор - сост.И. А. Пазухина Детство-Пресс, С. – Петербург,
2004.
13. Пасечник Л.В. Коррекция тревожности и гиперактивности в детском возрасте.- М.:
ТЦ Сфера, 2007.
14. Программа «Формирование ключевых компетенций у детей 4-6 лет с задержкой
психического развития»/ Авторский коллектив-Гуськова М.А., Можейко А.В., Фирсова
Е.А., 2016.
15. Коррекция поведенческих нарушений у детей. Сборник упражнений и игр
Ю.В.Царева 2008.
16. Коммуникативная компетентность дошкольников. Сборник игр и упражнений.
2009.
17. В мире детских эмоций, Данилина Т.А., Зедгенидзе В.Я., Степина Н.М., 2004

«Бекітемін»
«Нұрлы балашақ» балабақшасының
директоры Ертлеуова Ж.С.
«18» сентябрь 2021 жыл

**«Қызықты ойындар әлемі»
3 жастағы ерекше білім қажет ететін
балаларға арналған арнайы түзету-дамыту
бағдарламасы**

Балабақша психологі: Уразгулова-Садуакасова Ж.М.

Түсінік хат

Мектепке дейінгі ұйымдар балаларға белгілі бір көлемдегі білім, білік, дағдыларды меңгертумен қатар табиғат, қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейте отырып, олардың өз бетінше жұмыс істеу белсенділігін оятып, шығармашылық қабілетінің дамуына түрткі болып, адамгершілік қасиеттерінің қалыптасуына оң әсерін тигізеді. Мектепке дейінгі шақ – баланың сезімдік деңгейінің дамуына, қабылдау мен ойлау, қиял, зейін мен естің бастамаларының қалыптасу кезеңі болып саналады.

Мектепке дейінгі жастағы даму, тиімді болмайды, егер оның өмірге деген қуанышты көңіл күйі болмаса. Баланың қуанышын бекіте түсетін негіз, ол зейін мен мейірімділік болып табылады. Бұл кездегі баланың жетекші іс-қимылы ойын болып табылады. Бала басқа іс-әрекетке қарағанда ойында ашылады. Ойын іс-әрекетінің көмегімен бала өзін қызықтыратын әлем, үлкендердің өміріне қол жеткізетіндей. Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып берілген балалардың танымдық процесін дамыту бағдарламасы өз мақсаттары мен міндеттерін ойын арқылы таратады. Бағдарлама педагог психолог мамандарына 3-жастағы ерекше білім қажет ететін балалармен түзету жұмысын өткізуге арналған. Ұсынылып отырған тапсырмалар баланың қабілетін айқындап, жас ерекшелігіне қарай жұмыс түрлерімен шұғылдануға мүмкіндік береді.

Мақсаты:

- кішкентайларда позитивті көңіл-күй құру;
- «балалар- үлкендер» қатынасын бекіту;
- қайырымдылық, мейірімділік, қайғыру және басқада жағымды қасиеттерін тәрбиелеу.

Міндеті:

- балаларда адамдардың эмоционалдық жағдайлары туралы түсінік қалыптастыру және оларды ажыратып, түсінуге үйрету;
- сөздік қорларын түрлі эмоциялық жағдайын анықтайтын сөздермен толықтыру;
- қанық қимылдарды жасауға үйрету, жай эмоциялық жағдайды мимика, ишара арқылы бере білуін дамыту;
- балаларда психикалық ес, зейін, ой, қабылдау процесстерінің дамуына септігін тигізу;
- балаларда жағымды моральдық қасиеттерді қалыптастыру.

Күтілетін нәтиже:

- Психолог пен балалардың арасындағы позитивті эмоциялық қатынасты орнату мен жақсарту, танысу;
- Балаларда психикалық процестердің дамуына серпіліс беру;
- Балаларға адамдардың әр-түрлі эмоциялық жағдайын ажыратуды үйренуге, басқалардың сезімін бөлісуге көмектеседі

Арнайы түзету-дамыту жұмысының жосмары

№	Тақырыбы	Мақсаты	Мазмұны
		Қыркүйек	
1-2	Диагностика		
3.	«Танысу шеңбері»	Баламен достық қарым-қатынас орнату, ойынға және ересектермен қарым-қатынасқа жағымды эмоционалды көзқарасты қалыптастыру. Таныс заттарды есте сақтауға үйрету.	Ойын жаттығу «Танысу шеңбері» Д/ойын «Шапалақ» Д/ойын «Көңіл-күй айнасы» Д/ойын «Сыйлық»
4.	«Достарым»	Жануарлар туралы білімдерін пысықтау. Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту. Жануарларға қамқорлықпен қарай білуге тәрбиелеу. Мимика, көңіл күй қимылдарын жақсарту, есте сақтауды, ойлауды дамыту.	Д/ойын «Кім қайда тұрады?» ойыны «Баласын тауып бер» ойыны «Дауысынан таны» ойыны
		Қазан	
5.	«Менің отбасым»	Отбасы туралы түсініктерін кеңейту. Отбасы мүшелерін атап, ажырата білуге үйрету. Ойын арқылы есте сақтау қабілетін, қарым қатынас дағдыларын дамыту. Отбасына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	«Отбасы» тақырыбында әңгімелесу. Д/ойын «Менің отбасым» Д/ойын «Кімге не бересін?»
6.	«Күз»	Күз мезгілі туралы білім беру. Ойын арқылы ойлау, зейін, үйлесімді сөйлей білу қабілетін дамыту. Саусак моторикасын дамыту.	«Күз белгілірі» ойыны жаттығу Д/ойын «Күзгі саяхат» Д/ойын «Қара да, көрсет»
7.	«Жемістерді бағы»	Жемістер турала ақпарат бере отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. Есте сақтау қабілетін арттыру, ойшыл болуға тәрбиелеу.	Тіл ұстарту жаттығуы «Қандай жеміс?» жаттығуы «Жемістер шырыны» ойыны
8.	«Бау-бақша»	Көкөністерді ажырата білуге, есте сақтау, қабылдау, сөйлеуді дамыту. Ұсақ моториканы, қимылдардың мәнерлілігін және эмоционалды жауаптылықты дамыту.	«Жасырынбақ» құмтерапия Мультхикая «Көкөністер әні» «Себетке жина» ойыны «Құрастырып көр» ойыны
		Қараша	
9.	«Үлкен-кіші»	Түстер туралы білімдерін бекіту. Заттарды көлеміне қарай ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын кеңейту, есті дамытуды жалғастыру.	«Кірпіге сыйлық» үлестірмелі құралмен жұмыс «Достық шеңбері» ойыны Д/ойын «Менің үйім»
10.	«Түсіне қарай таңда»	Түстер туралы ұғымдарын кеңейту, ойынға қызығушылығын арттыру. Балалардың эмоцианалдық саласын дамыту.	«Қыстырғыш» ойыны жаттығу Д/ойын «Мұнар» Д/ойын «Бейне құрастыр»
11.	«Әуе шарлары»	Берілген үлгіге қарап түстерді сәйкестендіріп таңдау жолдарымен	Ойын жаттығу «Кім шапшаң?»

		таныстыру. Балалардың зейінділіктерін дамыта отырып, ойын жеткізе білуге үйрету.	Д/ойын «Жолын тауып белгіле» Д/ойын «Сикырлы саусақтар» құмтерапия Д/ойын «Топтастыр»
12.	«Күздің сыйлығы»	Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ұсақ моториканы жаттықтыру. Мейірімді болуға тәрбиелеу.	«Боя-бояма» суретпен жұмыс «Сикырлы дорба» ойыны «Көңілді жемістер» би жаттығуы
		Желтоқсан	
13.	«Пішіндер корабы»	Пішіндерді атауға, ажырата білу дағдыларын қалыптастыру. Зейінді шоғырландыруды, ұсақ моториканы дамыту.	«Шебер саусақ» құмтерапия «Пішінмен сайкестір» ойыны «Пішініне қарай жинақта» Дьеныш текшелері
14.	«Қуыршақ қонаққа келді»	Ойыншықтар туралы білімдерін пысықтау. Ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру. Ойыншықтарға ұқыптылықпен қарауға, достарымен бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	«Дос болайық екеуміз» жаттығуы «Не жасырынды?» ойыны «Досыма сыйлық» құрастыру ойыны
15.	«Қыс»	Қыс мезгілі, ауа-райы құбылыстары туралы түсінік бере отырып сөздік қорын молайту. Себеп-салдар байланыстарын орнатуды, сюжеттің реттілігін түсінуді. Есте сақтау, зейін, мимиканы дамыту, ұсақ бұлшықеттерді жаттықтыру.	«Ұлпақар» ойыны «Өлеңді қайтала» ойыны «Шатасқан суретші» ойыны «Ақұала» дымкыл құммен жұмыс
16.	«Шыршаны безендіреміз»	Түстеріне қарай топтастыруға үйрету. Тіл байлығын арттыру, мимиканы, қимыл қозғалысты дамыту, ұсақ моториканы дамыту. Битерапия арқылы мерекелік көңіл күй орнату.	«Мерекелік шырша» ойыны «Қыс қызығы» суретпен жұмыс «Боран соқты он жақтан» битерапия
		Қантар	
17.	«Серуен»	Киім-кешек туралы білімдерін толықтыру. Қабылдаудың тұтастығын, зейіннің шоғырлануын дамыту. Салыстыру қабілетін қалыптастыру. Ұсақ бұлшықеттер, зейінділіктерін дамыту.	«Кім не киеді?» ойыны «Түстері бойынша топтастыр» ойыны «Тиісті киімді боя» бейнелеу тапсырмасы «Не артық?»
18.	«Алақай, қонақ келді!»	Азық-түлектерді суретпен сайкестіре отырып көрсету. Сөздік қорын толықтыру. Ақзаға зиян тағамдар туралы мағлұмат беру. Зейінділігін, ойлау қабілетін дамыту. Қонақжайлыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.	«Дастархан әзірлейміз» ойыны «Ыссы чай» тыныс алу жаттығуы «Жақсы-жаман» ойыны
19.	«Ыдыстар»	Ыдыстар топтамасымен таныстыра отырып сөздік қорын толықтыру. Есте сақтау қабілетін дамыту. Дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру, ойлауды, қиялды дамыту.	«Көленкесін тап» ойыны «Ыдыстарды жинақта» баумен жұмыс «Орнын тап» ойыны
20.	«Біздің денеміз»	Дене мүшелерін айта білуге үйрету. Зейін,	«Орнына орналастыр»

		кабылдау, сөйлеуді дамыту. Қозғалыс белсенділігін бақылай білуге жаттықтыру.	ойыны «Бейнені аяқта» ойыны «Құлақ-мұрын» жаттығуы «Қайтала» би жаттығуы
		Ақпан	
21.	«Ормандағы достарым»	Орманға саяхат арқылы аңдар туралы мағлұмат беру. Қиялын, есте сақтау кабилетін қалыптастыру. Саусак ойыны арқылы сөйлеу әрекетін белсендіру. Әлеуметтік және қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру	«Ормандағы аңдар» суретке сипаттама беру «Жасырынған аңдарды ата» Саусак жаттығуы «Көңілді аңдар»
22.	«Аулада»	Үй жануарларын ажырата білуге үйрету. Ойын арқылы білімдерін толықтыру. Жалпы қабылдау, есте сақтау кабилетін дамыту. Қамкорлық, мейірімділік сезімдерін қалыптастыру.	«Баласын тауып бер» ойыны «Дауысынан таны» ойыны «Жануардың көңіл-күйі» битерапия
23.	«Құстар тіршілігі»	Үй құстары турала ақпарат бере отырып, есте сақтау кабилетін дамыту. Ойлау, есте сақтау кабилеттерін дамыту	Тіл ұстарту жаттығуы «Ға-Ға- Ға- ұшты қарға» «Балапаның анасына жеткіз» ойыны
24.	«Дала құстары»	Дала құстардың тіршілігімен таныстыру. Олардың ерекшеліктерін сипаттап, оларға деген аяушылық, қамкорлық сезімдерін ояту. Сөздік қорын толықтыру.	Суретпен жұмыс «Ұлпілдек мамық» тыныс алу жаттығуы «Құстар бейнесі» ойын жаттығу
		Наурыз	
25.	«Аналар мерекесі»	Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілік сезімдерін арттыра отырып қуанышты көңіл-күй сыйлау, байланыстыра сөйлеу кабилетін жетілдіру. Үлкендерді сыйлай білуге тәрбиелеу.	Сурет бойынша әңгімелесу Д/ойын «Гүл шоғы» Ана туралы өлен жолдарын жаттау (2 жол) «Қорапшаға орналастыр» ойыны
26.	«Анама сый»	Мереке туралы білімдерін толықтыра отырып, аналарға ашық хат жасау. Сөздік қорын жетілдіру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	Аналар мерекесі туралы сұрақ-жауап Ашық хат әзірлеу
27.	«Көктем»	Көктем мезгілі, ауа-райы құбылыстары туралы түсінік бере отырып сөздік қорын молайту. Көлемді қабылдауды, бейнелі және есту жадын, зейінді бөлуді	Д/ойын «Көктем» «Артығын тауып белгіле» ойыны «Ағаштар бүршік жарды» арттерапия
28.	«Наурыз» мерекесі	Еліміздің ұлттық мерекесі туралы сурет арқылы әңгімелеп беру. Елімізге мақтаныш сезімін ояту. Ұлттық ойындарды естеріне түсіру. Ойлау, есте сақтау кабилетін дамыту.	Д/ойын «Наурыз көже» «Арқан тартыс» ойыны «Асық ату» ойыны Күй тындау (даналық әліппесі)
		Сәуір	
29.	«Тапқыр»	Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету. Он, сол, үстінде, астында, қасында, артында ұғымдарын бекіту. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту, достыққа тәрбиелеу.	Д/ойын «Ойыншықты орналастыр» «Капитан» ойыны «Не қайда орналасты?»

			ойыны
30.	«Аз-көп»	Заттарды санына қарай салыстыруға үйрету. Көп, аз ұғымдарын пысықтау. Ойлау қабілетін дамыту. Теңестіру жолдарына бағыттау. Зейіндерін тұрақтау. Ұқыптылыққа, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу.	«Салыстыр да орналастыр» жаттығуы «Кім шапшан?» ойыны «Суретке қарап қойып шық » жаттығуы «Қанша-сонша» құмтерапия
31.	«Өсімдіктер»	Өсімдек туралы мағлұмат беру. (шөп,ағаш, гүл, жапырақ) Оларды суретте көрсетіп ажырата білуге үйрету. Көрнекі-бейнелі ойлауды, зейінді, үйлесімді сөйлеуді дамыту.	«Ұшты-ұшты» жаттығуы «Тез құрастыр» ойыны «Аралар келді» жаттығуы «Әдемі гүл» құмтерапия
32.	«Көліктер»	Көліктер түрлерімен таныстыра отырып, сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру. Ұсақ моториканы жаттықтыру.	Д/ойын «Құрастыр да ата» Д/Ойын «Қандай көлік жасырынды?» «Гараж құрастыру» роботатехника
		Мамыр	
33.	«Бірлік күні»	1-Мамыр бірлігі күні турал сурет арқылы мағлұмат беру. Балаларды татулыққа, достыққа, елін, жерін сүйе білуге үйрету. Басқа ұлт өкілдерімен сурет арқылы таныстырып олармен тату, достық қарым-қатынаста болуға тәрбиелеу.	«Суретті аяқта» арттерапия «Мерекелік жалауша» д/ойын «Түрлі-түсті гүлдер» би терапия
34.	«Жаз»	Жаз мезгілі туралы сурет арқылы түсіндіру. Табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу Табиғаттың өсімдігін, сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу.	«Көбелектерді тап» ойыны «Гүлзардағы гүлдер» ойыны «Қоян мен түлкі» ойыны
35-36	Диагностика		

Әдебиеттер тізімі:

1. Керімбекова Ж. Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу қабілетінің тежелуі
Ұлағат. - 2007. - №5. Б.24-28
2. Құсайынов Д. Мектеп жасындағы балалармен жүргізілетін логопедиялық сабақта
қолданылатын әдістер. // Дефектология - 2009. - №2. - Б.10-13
3. Аяпова Т.Т. Семантика онтогенезі және тілдік белгілердің даму ерекшеліктері.
– Алматы, 2001.
4. Ерсарина Е.К., Айтжанова Р.К. Диагностика нарушений психофизического развития
у детей: Справочно-метод.руководство для специалистов ПМПК. – Алматы, 2010.
5. Пашков А.Г. Педагогические основы социальной реабилитации детей с
органиченными возможностями
6. Жанабергенова Г.Б. Задержка речевого развития у детей. //Тілашар. Логопед.
– 2010. – №2.
7. Н.И. Гуткина Н.И. Внимание .Новгород,1996
8. О.В. Лебедева «Организация и содержание специальной психологической помощи
детям с проблемами в развитии»
9. Мамайчук И.И., Ильина М.Н. «Помощь психолога ребенку с задержкой
психического развития»
10. Макарова Л.С. «Организация и коррекционно – развивающее обучение
дошкольников с ЗПР»